

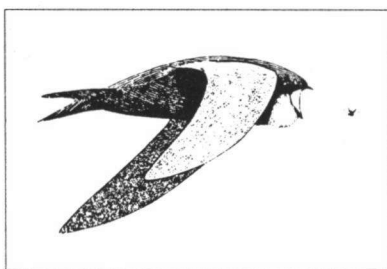
Een oproep om de aankomst van de eerste Gierzwaluw te melden, had succes. Met deze en andere gegevens wil de projectgroep Gierzwaluwen van onze vogelwerkgroep de betrokkenheid van "mede-huisbewoners" bij hun Gierzwaluwen vergroten.

Dick A. Jonkers

Aankomst van de Gierzwaluw in Gooi en omstreken in 1994

Eind april 1994 verscheen in een aantal Gooise kranten een oproep om te melden, wanneer men de eerste Gierzwaluw had waargenomen. Het aantal reacties hierop was groot; maar liefst 89 inwoners namen de moeite om een melding door te geven. Een leuk detail is, dat een aantal mensen soms al jaren achtereen de aankomstdata bleek bij te houden en deze nog uit oude agenda's en aantekenboekjes wist op te diepen.

Vaak waren dit bewoners van panden waar Gierzwaluwen nestelen. Met uitzondering van de meeste gemeenten uit het Vechtplassengebied, 's-Graveland, Eemnes en Eembrugge, kwamen uit alle bebouwde kernen tussen Vecht en Eem gegevens binnen. Ook inwoners van Baarn, Soest en Almere reageerden; naar de oorzaken van het niet opsturen uit de ontbre-

Gierzwaluw

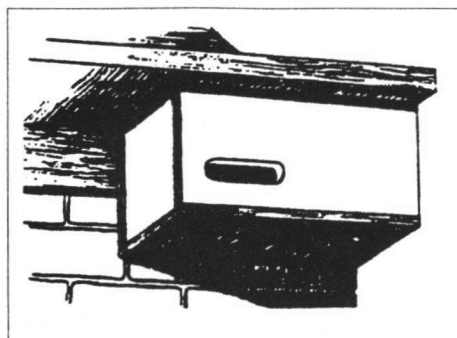
kende dorpen is het gissen. Er wordt daar wel door Gierzwaluwen gebroed.

De vroegste waarneming, ook landelijk gezien, komt uit Naarden, waar rond 6 april twee Gierzwaluwen bij hun broedplaats uit 1993 werden gesignaleerd. Op die plek broeden al minstens vijftig jaar Gierzwaluwen. Toch bestaat er over deze melding enige twijfel, omdat de waarnemingsdatum niet exact werd opgegeven.

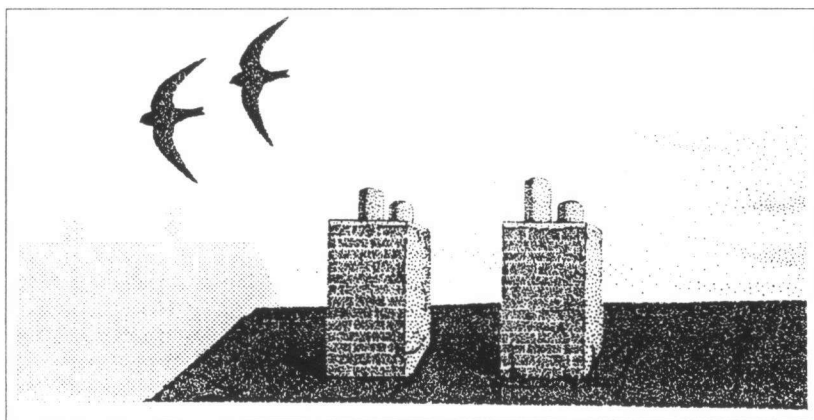
Afgezien van deze vroege melding ging Hilversum met de eer strijken in de periode waarin de meeste Gierzwaluwen arriveerden. Daar vloog op 23 april een Gierzwaluw rond. In Huizen was 24 april de eerste datum en in Naarden 26 april. Laren, Baarn en Soest volgden tussen 28 april en 1 mei, het tijdvak waaruit de meeste

meldingen werden doorgegeven. "Eind april, zo rond Koninginnedag speur ik altijd het luchtruim af om te kijken of de Gierzwaluwen al gearriveerd zijn", zo schreef één van de inzenders. Blaricum, Muiden en Almere hadden respectievelijk 2, 3 en 8 mei als data waarop men daar de eerste exemplaren zag. Er mag echter worden aangenomen, dat zij daar al eerder waren. De overige waarnemingen, bijna de helft, sloegen op de rest van mei en enkele zelfs op juli. Het zal duidelijk zijn dat dit geen eerste aankomstdata meer waren.

Soms werd opgave gedaan van het feit dat men niet één maar veel meer zwaluwen had gezien. Daaruit blijkt dat het eind april niet om enkelingen ging, maar om een trek golf. Boven Huizen vloog op 24 april een groepje van zes Gierzwaluwen rond en op 3 mei een groep van vijftien. Ook in Hilversum lieten de Gierzwaluwen zich niet onbetuigd met een groepje van 14 exemplaren op 24 april. In Baarn werden op 29 april 12 exemplaren gezien. Boven de Hilversumse Meent vlogen er op 30 april minimaal vijf.

Een Gierzwaluwennestkast

Gierzwaluwen in hun natuurlijke omgeving

Gluurders

De oproep leverde nog meer waardevolle gegevens op, namelijk voor de projectgroep Gierzwaluwen, die de oproep had geplaatst, nog onbekende broedplaatsen. Het vinden van plekken waar paren broeden is een zeer tijdrovende bezigheid en dat niet alleen. Bewoners van panden voelen zich beloerd als mensen met verrekijkers de daken lopen af te zoeken en de waarnemers voelen zich op hun beurt gluurders.

De hulp van bewoners, die bovendien dagelijks het doen en laten rond hun huizen kunnen volgen, is dus onmisbaar. Het was een verrassing dat er blijkbaar zoveel mensen weten wat Gierzwaluwen zijn en bovendien nog bijhouden, wanneer zij bij de broedplaatsen arriveren.

Uit de correspondentie blijkt dat zij de zwaluwen een warm hart toedragen. Zesentwintig nieuwe broedlokaties uit vijf gemeenten konden aan het bestand worden toegevoegd. Hieronder bevond zich er één in een flatgebouw in Bussum.

De bewoners van de gemelde broedlokaties krijgen allemaal een brief met het verzoek om te melden wanneer er plannen zijn voor renovaties of andere werkzaamheden die de Gierzwaluwen kunnen bedreigen. De pro-

jectgroep zal in die gevallen proberen oplossingen aan te dragen, zodat er geen broedplaatsen verloren gaan. Verder zijn er plannen om in wijken, waarvan vermoed wordt dat er Gierzwaluwen broeden, een enquêteformulier met vragen over eventuele broedparen in de bus te stoppen. Lang niet iedereen is geabonneerd op een plaatselijke krant of kijkt de huis-aan-huisbladen door.

Een ander plan is om ook in 1995 weer een oproep te plaatsen. Het jaar 1995 is tenslotte ook nog het Europees Natuurbeschermingsjaar met als thema "Natuur in de stad". De leden van de vogelwerkgroep worden hierbij uitgenodigd ook zelf gegevens te leveren. Een jaarlijkse actie, een evenement met de medewerking en aandacht van nog veel meer inwoners van het gebied, is het streven.

Waarom meldt de krant wel de eerste Ooievaar, maar niet de eerste Gierzwaluw, een soort die ook helemaal naar het verre Afrika trekt? Daar gaan wij wat aan proberen te veranderen met als uiteindelijk doel de Gierzwaluw, die zo in onze nabijheid leeft, nog meer bekendheid te geven en de betrokkenheid van zijn mede-huisbewoners te vergroten.